

6.10.2020

Valtioneuvostolle

Ehdotuksia kriisitoimista toisen aallon varalle

Koronatilanne näyttää pahentuvan Suomessa ja laajalti maailmalla. Myös yritysten tilanteen ennakoidaan hankaloituvan.

Viime viikkoina on uutisoitu isojen tuotantolaitosten lakkauttamisista (Kaipola, Naantali ja Lahti). Nämä heijastuvat usein laajalti tehtaita palvelevien pk-yritysten arvoketjuun. On odotettavissa lisää yt-ilmoituksia, mm. matkailu- ja ravintola-alalta.

On tärkeää, että hallitus reagoi ajoissa ja rakentaa etupainotteisesti ohjelman, joka auttaa yrityksiä pahimman yli, kun tilanne näyttää pahentuvan.

Yrittäjät esittää seuraavaa tukitoimien kokonaisuutta:

1. Jatketaan konkurssilain väliaikaisia muutoksia kesäkuun 2021 loppuun.
2. Jatketaan lyhennettyä lomautus- ja yt-neuvotteluprosessia kesäkuun 2021 loppuun.
3. Jatketaan yrittäjän mahdollisuutta saada työmarkkinatukea kesäkuun 2021 loppuun.
4. Uudistetaan kustannustuki. (Varataan 500 miljoonaa euroa.)
 - Vertailukuukaudet esimerkiksi maaliskokuun- tai marraskuun.
 - Tukea saa, jos yrityksen liikevaihto on laskenut yli 20 %. (Nyt toimiala -10 % ja yritys -30 %).
 - Tukisumma on 1000–750 000 euroa. (Nyt 2000–500 000 euroa).
 - Business Finland- ja Ely-tukien yhteensovitusta ei tehdä.
 - Tukea voi saada, jos osakepääomasta on jäljellä 25 %. (Nyt 50 %).
 - Vakuutuslaskut huomioidaan tuettaviksi kuluiksi.
 - Maksettu kustannustuki huomioidaan, jos vertailujaksot päällekkäisiä.
5. Ohjataan Business Finlandille ja Ely-keskuksille kehittämistukea. (Varataan 50 miljoonaa euroa.)
 - Ohjataan Business Finlandille ja Ely-keskuksille resursseja tukea yritysten kehittämishankkeita ilman lainamuotoista rahoitusta.

- Kriteeristön tuelle tulee olla suhteellisen tiukka, jotta kehittämisrahat suuntautuvat oikeisiin kohteisiin.

6. Laitetaan yksinyrittäjätuen uuteen hakuun. (Varataan 100 miljoonaa euroa.)

- Yksinyrittäjätuen hakuaikaa jatketaan 2020 loppuun tai tuki lanseerataan haettavaksi uudelleen.
- Vertailukuukaudet ovat samat kuin kustannustuessa.

7. Lanseerataan yksinyrittäjän yrityskehityssseteli. (Varataan 100 miljoonaa euroa.)

- Yksinyrittäjän kehityssseteli (esimerkiksi 4000 euroa) jaetaan kuntien elinkeinotoimen kautta.
- Sitä voi käyttää liiketoimintansa kehittämiseen. Yrityskehityssseteli tarvitaan, koska yksinyrittäjillä ei ollut mahdollisuutta hakea Business Finlandin tai Elyjen kehittämistukea.

8. Mahdollistetaan maksujen ja verojen lykkäysohjelmat.

- Hallituksen pitää selkeästi edellyttää, että verohallinto ja työeläkeyhtiöt ovat valmiit mahdollistamaan joustavia 1–3 vuotta kestäviä maksuohjelmia yrityksille, jotka uhkaavat ajautua vaikeuksiin koronakriisin takia lykkätyjen verojen ja maksujen tullessa maksuun.

9. Edistetään työpaikkasopimista.

- Poistetaan työlainsäädännöstä paikallisen sopimisen kiellot ja otetaan määräajaksi 2022 loppuun asti käyttöön toisin sopimisen oikeus työehtosopimuksen määräyksistä pakottavan lainsäädännön rajoissa. Tämä tarvitaan, koska Suomessa työnhinta nousee selkeästi enemmän kuin kilpailijamaissa ja yritykset ennakoivat Pk-yritysbarometrin mukaan liikevaihtonsa keskimäärin kääntyvän laskuun. Lisäksi ei ole havaittavissa merkkejä siitä, että työehtosopimuksia oltaisiin avaamassa, vaikka monien yritysten tilanne sitä edellyttää.

10. Helpotetaan mahdollisuuksia tehdä määräaikainen työsopimus ilman erityistä perustetta.

11. Alennetaan nuorten oppisopimuspalkkoja.

12. Pidättydytään kaikista työllistämistä vaikeuttavista lainsäädäntömuutoksista.

13. Laajennetaan kotitalousvähennystä.

14. Otetaan yksityinen sote-sektori vahvasti mukaan koronatestaukseen ja -jäljitykseen.

15. Ohjataan aluekehittämisrahoja pk-yrityksille.

- Valmisteilla olevat aluekehittämiseen liittyvät kansalliset ja EU-perusteiset rahoitusinstrumentit on suunnattava mahdollisimman laajasti pk-yrityksiin kohdistuviin toimenpiteisiin.